

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kroniką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za milimetr jednoszpaltowy, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Dyskusje rozbrojeniowe

Dyskusje rozbrojeniowe i sprawa ewakuacji Nadrenji nastroczyły nie mało momentów, które ciekawe światło rzucają na politykę wielkich mocarstw. Niedyskrecja urzędnika pozwoliła wejrzeć w tajniki układu francusko-angielskiego — a stało się to bezpośrednio po podpisaniu paktu Kelloga.

Waszyngton zareagował na to odmową ratyfikacji paktu, którego sam jest twórcą, Niemcy zaś zupełnie wyraźnie domagają się dla siebie prawa do zbrojeń.

Wielkie dzieło pokoju zapoczątkowane szeregiem traktatów zaczyna się chwiać. Byliśmy przyzwyczajeni do tego, że pokonane Niemcy zapewniają jedynie względy gospodarcze usiłowały czynić wyłamy w Traktacie Wersalskim i zwołna drogą układów dążyć, do zmiany niewygodnego dla siebie położenia. Dopiero obecnie Niemcy zagrały va banque żądając wcześniejszej ewakuacji Nadrenji.

Gdy zaś zdanie ich spotkało się z oporem nie tylko Francji, spadła maska pokoju z niemieckiej twarzy. Okazało się, że Niemcy nie tylko nie zamierzają się rozbroić, ale co więcej domagają się aby ich zbrojenia były usankcjonowane. Czyli innymi słowy, gdy cały świat dąży do wyeliminowania wojny ze stosunku międzynarodowych Niemcy pragną drogą powiększenia zbrojeń doprowadzać do takiego stanu, któryby wybuch wojny czynił nieuniknionym. Toż samo uczyniły Węgry, które przez usta swego delegata zażądały nieograniczenia zbrojeń, lecz równouprawnienia dla państw prowadzących zbrojenia. Jest to bardzo znamienne. Bo dotychczas słyszeliśmy z ust kierujących mężów stanu, że państwa pokonane wypełniły przyjęte na siebie zobowiązania w kierunku rozbrojenia i pokojowi powszechnemu nie grozi żadne niebezpieczeństwo, właśnie z ich strony. Tymczasem okazuje się, że tak w istocie nie było — że państwa te żyły po cichu zamiary rewanzu — że w tajemnicy prowadziły zbrojenia, a oficjalne zapominania o pokojowości służić miały jedynie do ukrycia właściwych zamiarów.

Mimo to jednak nie należy rezygnować z wysiłków doprowadzenia do międzynarodowego porozumienia, które nie tylko widmo wojny ale i same zbrojenia odsuną na plan zupełnie odległy.

Wojna światowa zadała tyle ran społeczeństwu, że byłoby szaleństwem rany te ponownie otwierać. Przytem trzeba stwierdzić, że wojna jako czynnik regulujący wzajemne stosunki gospodarcze jest absurdem.

Wojna bowiem jest zniszczeniem zarówno dla dla zwycięzcy jak i dla zwyciężonego i nikomu szczęścia przynieść nie może.

Wojna także idee rewanzowe Niemiec i państw z nimi związanych godne są najwyższego po轻pienia.

Stare pokolenie junkrów pruskich mać jednak wodę w Europie i dąży do nowej poźogi. Dyskusja rozbrojeniowa odsłoniła to właściwie oblicze dzisiejszych Niemiec bardzo wyraźnie. Stwierda ona, że mimo zapewnienia — Niemcy przygotowują się bardzo intensywnie do odwetu, czynią zaś to w niezrozumieniu własnych dróg i celów.

Jeśli zaś Niemcy idą tą drogą to nic dziwnego, że i małe państwa a w ich rzędzie Litwa wprzęga się do tego rydwanu — rozumując, że w ogólnym zamęcie może się dać co dla siebie urwać.

Stare pokolenie junkrów pruskich mać jednak wodę w Europie i dąży do nowej poźogi. Dyskusja rozbrojeniowa odsłoniła to właściwie oblicze dzisiejszych Niemiec bardzo wyraźnie. Stwierda ona, że mimo zapewnienia — Niemcy przygotowują się bardzo intensywnie do odwetu, czynią zaś to w niezrozumieniu własnych dróg i celów.

Jeśli zaś Niemcy idą tą drogą to nic dziwnego, że i małe państwa a w ich rzędzie Litwa wprzęga się do tego rydwanu — rozumując, że w ogólnym zamęcie może się dać co dla siebie urwać.

Na inauguracyjnym posiedzeniu byli obecni: minister Pracy i Opieki Społecznej p. Jurkiewicz w imieniu Rządu, prezes Rady Miejskiej p. Jaworowski, przedstawiciele dyplomacji, wyżsi urzędnicy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, przedstawiciele świata intelektualnego, delegaci poszczególnych krajów, wreszcie przedstawiciele prasy krajowej i zagranicznej.

W Zjeździe biorą udział przedstawiciele następujących państw: Anglii, Czechosłowacji, Francji, Holandji i Polski. W Zjeździe uczestniczy również w charakterze delegata-obszawatora przedstawiciel Danji. Konfederacja

Pracowników Umysłowych Belgji, Jugosławiji i Szwajcarii zawiadomiły, że ze względów organizacyjnych nie są w możności przysłać swych przedstawicieli, del. Austrii nie mogła przybyć z powodu nagłego zgonu jednego z jej członków, delegacja Rumunii jest w drodze.

Otwarcia dokonał prezes Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych, dr. Dłuski, witając przybyłych w imieniu Komitetu Organizacyjnego i Konfederacji polskiej; następnie udzielił głosu ministrowi Pracy i Opieki Społecznej p. Jurkiewiczowi.

Zkolei witał Zjazd: prezes Jaworowski w imieniu miasta Warszawy, w imieniu p. Alberta Thomas'a, prezesa Międzynarodowego Biura Pracy p. Coe i sekretarz Międzynarodowej Federacji Pracowników Umysłowych p. Gallie.

Wyrok w sprawie komunistów wileńskich

WILNO, (tel. wł.). 26-IX. Na wrześniu 1926 r. dziś zapadł wyrok. Po przesłuchaniu 30-stu świadków i 4 ekspertów, czterech oskarżonych zostało skazanych na 10 lat ciężkiego więzienia, jeden na 5 lat, dwóch na 4 lata, a trzech zostało uniewinnionych.

„Kommunalnoje chozajstwo, wodoprowodny oddiel, Stolpe, Russland” adresuje jedna z firm Niemieckich, nadysłując swe prospekty.

Firma tą była: J. C. Eckardt. AG. Stuttgart—Cannstadt.

Szanownych Prenumeratorów zalegających z opłatą prenumeraty prosimy o wpłacenie należności, gdyż w przeciwnym razie będziemy zmuszeni przerwać wysyłkę pisma.

Ostatnie posiedzenie Rady Ligi Narodów

Sprawa szkół niemieckich na polskim Górnym Śląsku

GENEWA (PAT). 26-IX. Na ostatnim posiedzeniu Rady Ligi Narodów Adatci referował skarżący Volksbundu w sprawie zamknięcia szkół niemieckich na Górnym Śląsku; szkoły te zostały zamknięte zgodnie z konwencją Górno-Sląską z powodu znikomo małej ilości dzieci.

W sprawie tej zabrał głos przedstawiciel Niemiec von Schubert domagający się przewidywanego otwarcia szkół do czasu powzięcia decyzji przez Radę Ligi Narodów.

P. von Schubertowi replikował przedstawiciel Polski minister Sokal, który podkreślił zgodność decyzji władz Górno-Sląska z konwencją, oraz dobrą wolę Rządu polskiego.

V Zjazd Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych

WARSZAWA, (PAT.) 26. IX. Dziś o godz. 4-ej m. 30 popołudniu odbyło się w Sali posiedzeń Rady Miejskiej w Warszawie otwarcie V Zjazdu Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych.

Na inauguracyjnym posiedzeniu byli obecni: minister Pracy i Opieki Społecznej p. Jurkiewicz w imieniu Rządu, prezes Rady Miejskiej p. Jaworowski, przedstawiciele dyplomacji, wyżsi urzędnicy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, przedstawiciele świata intelektualnego, delegaci poszczególnych krajów, wreszcie przedstawiciele prasy krajowej i zagranicznej.

W Zjeździe biorą udział przedstawiciele następujących państw: Anglii, Czechosłowacji, Francji, Holandji i Polski. W Zjeździe uczestniczy również w charakterze delegata-obszawatora przedstawiciel Danji. Konfederacja

Pracowników Umysłowych Belgji, Jugosławiji i Szwajcarii zawiadomiły, że ze względów organizacyjnych nie są w możności przysłać swych przedstawicieli, del. Austrii nie mogła przybyć z powodu nagłego zgonu jednego z jej członków, delegacja Rumunii jest w drodze.

Otwarcia dokonał prezes Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych, dr. Dłuski, witając przybyłych w imieniu Komitetu Organizacyjnego i Konfederacji polskiej; następnie udzielił głosu ministrowi Pracy i Opieki Społecznej p. Jurkiewiczowi.

Zkolei witał Zjazd: prezes Jaworowski w imieniu miasta Warszawy, w imieniu p. Alberta Thomas'a, prezesa Międzynarodowego Biura Pracy p. Coe i sekretarz Międzynarodowej Federacji Pracowników Umysłowych p. Gallie.

Przyjęcia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

W dn. 25 b. m. minister Składowski przyjął prezydium komitetu wyborczego do Izby Rzemieślniczych z senatorów wojewódzkich na czele w sprawach, związanych z mającem niebawem nastąpić wyborami do tych izb. Ponadto p. minister przyjął delegację m. Lidy w sprawach samorządowych, delegację pow. gostyńskiego, która zaprosiła go na poświęcenie stadionu sportowego w Gostyninie, oraz delegację z Aleksandrowa Kujawskiego w sprawie utrzymania siedziby starostwa pow. nieszawskiego w tem mieście.

Medal Dziesięciolecia Niepodległości

W dn. 28 b. m. w Mennicy Państwowej odbył się uroczelny posiedzenie w sprawie sądu konkursowego na medal pamiątkowy z racji 10-jej rocznicy odzyskania niepodległości Polski. Pierwszy sąd konkursowy, jaki odbył się w tej sprawie, nie przyznał nikomu pierwszej nagrody, wyznaczając dwie drugie: prof. Breyerowi i arch. rzeźbiarzowi Kozłowskiemu, każdemu po 1.500 zł. Jednocześnie sąd orzekł, że pozostałe z pierwszej nagrody 1000 zł. zostanie przyznane tej z dwóch nagrodzonych osób, która bardziej udoskonali swój pierwotny projekt. Właśnie posiedzenie płaatkowe zajmie się tą sprawą.

Wykonanie ustawy meldunkowej

Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o ewidencji i kontroli ruchu ludności zostanie wydane z mocą obowiązującą od dn. 1 stycznia 1929 r. W ten sposób uniknie się zmiany w sposobie prowadzenia ksiąg meldunkowych w ciągu roku kalendarzowego, co byłoby niepożądane i wywołałoby szereg niepotrzebnych zakłóceń.

Nowy wzór jednozłotówek

W dn. 29 b. m. odbył się w Ministerstwie Skarbu posiedzenie rzeczoznawców w celu rozpatrzenia i wyboru jednego z trzech projektów monety jednozłotowej, opracowanych przez Mennicę Państwową.

Jak wiadomo bowiem, dotychczasowa moneta jednozłotowa uległa zmianie, zgodnie z nową ustawą stabilizacyjną rządu.

Podatek majątkowy

Ministerstwo Skarbu przystępuje do prac, związanych z poborem dalszej raty podatku majątkowego. Rata ta ma wynosić w pierwszej grupie podatników od klasy V począwszy i proc. szacowanego majątku, a w grupie II i III również od klasy V począwszy 0.6 proc. Rata ma byćściągnięta do 10 grudnia 1928 r.

Przestępstwa przeciwko moralności pociowej w świetle projektu polskiego Kodeksu Karnego

Przedmiot ochrony prawnej przy przestępstwach, wymienionych w tytule można ująć dwójako: 1) prawo stać może na straży moralności publicznej, 2) może strzec wolności człowieka w zakresie rozporządzania swoim życiem pociowym.

Jeżeli chodzi o karalność czynów, skierowanych przeciw moralności pociowej, to przeważnie prawo obowiązujące uzależnia karalność od braku obustronnej zgody, od użycia podstępstwa, gwałtu i t. p. Samoistna karalność czynów przeciwko moralności pociowej zachodzi rzadko, że wymienimy czyn przeciwko naturze, lub zawodowe uprawianie nierządu.

Obowiązujący w b. Kongresowe kodeks karny rosyjski z 1903-go roku w swej części XXVII zatytułowanej „Nierząd”, punkt ciężkości przesuwa na ochronę moralności publicznej, na drugim zaś miejscu stawia, czyniąc jakby pomocniczym przedmiotem ochrony prawnej, wolność jednostki ludzkiej rozporządzania życiem pociowym.

W przeciwieństwie do powyższego ujęcia kwestii przez prawodawcę rosyjskiego, projekt wstępny polskiego kodeksu karnego, opracowany przez prof. W. Makowskiego, na pierwszy plan wysuwa jako przedmiot ochrony prawnej swobodę jednostki rozporządzania swym życiem pociowym.

Z wycieczki młodzieży wiejskiej do Wilna i na Targi Północne

W dniach 2, 3, 4 i 5 września związkowa młodzież wiejska odwiedziła Wystawę-Targi Północne oraz miasto Wilno i okolice. Na wycieczkę wyjechało 66 osób członków Kół Młodzieży Wiejskiej z całego terenu województwa.

Plebiscyt w Gdańsku nad reformą konstytucji

GDĄSK, (PAT). 26 XI. Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie niemiecko-gdańskiej partii ludowej, na którym postanowiono wdrożyć akcję mającą na celu poddanie plebiscytu sprawie reformy konstytucji.

Zatarg urzędników z Senatem gdańskim

GDĄSK, (PAT). 26 XI. Przed Wyższym Sądem, jako druga instancja, odbyła się wczoraj rozprawa między Związkiem Urzędników Wolnego m. Gdańska, a Senatem gdańskim.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

V międzynarodowy kongres psychotechniczny w Utrechcie

W czasie od 10 do 14 września r. b. obradował w Utrechcie V międzynarodowy kongres psychotechniczny.

Polkę na kongresie reprezentowali prof. W. Witwicki, prof. dr. Biegeleisen z Krakowa, prof. Bailej z Warszawy i p. Karpińska-Woyczyńska z Łodzi.

Budżet państwowy Rosji Sowieckiej na rok 1928-29

W pismach sowieckich ogłoszono zestawienie budżet państwowy Rosji Sowieckiej na r. 1928/29, wynoszący 6 miliardów 969 1/2 miliona rubli.

Jeśli chodzi o dochody to składają się na nie podatki w kwocie 3,255,3 milionów rubli, czyli o 13% więcej, aniżeli w poprzednim roku.

Znamiennym jest fakt, że z wpływów podatkowych, wynoszących ogółem 3,255,3 mil. rubli, czyli o 11% więcej, aniżeli w roku poprzednim, czyli wzrost podatku dochodowego i podatków, związanych z uprawą roli, wynosi prawie 70%.

Przyjazd Kuratora

W dniu dzisiejszym przybywa do Nowogródka Kurator Okr. Szkołowego w Wilnie p. Pogorzelski w sprawach szkolnictwa.

Posiedzenie Komitetu Obchodu Dziesięciolecia

W niedzielę dnia 30 b. m. odbył się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa Polskiego zwołane przez p. Wicewojewodę.

Nowe znaczki pocztowe

Ukazało się rozporządzenie o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych wartości 15 gr. z podobizną Henryka Sienkiewicza.

Nie należy zapominać o zapłaceniu zaległej prenumeraty.

Przechodzimy pod Bramą, na chwilę zatrzymujemy się. Po długiej podróży wygodny nocleg w Szkole Powszechnej. W niedzielę wiedziamy wyprawę. Nie potrafimy opisać wrażenia, jakie na mnie sprawiła.

Co słychać nowego?

27 Czwartek. Dziś: Koźmy. Jutro: Waclawa. Wschód słońca: 5:03. Zachód: 5:08. Długość dnia 11 godzin 53 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb szary 35 gr. za kg. Chleb szary 45 gr. za kg. Chleb żytny 65 gr. za kg. Mięso wołowe 2.25 gr. za kg.

DZISIEJSZA POGODA

Na północy kraju zachmurzenie duże ze słonością do przelotnych deszczów, w pozostałych częściach kraju zachmurzenie zmienne, dość chłodno, wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

Projekt ustawy probieczej

Ministerstwo Przemysłu i Handlu opracowało projekt ustawy Probieczej, która obowiązywałaby na całym obszarze Państwa zamiast trzech w tym względzie obecnie obowiązujących ustaw probieczych.

Przechodzimy pod Bramą

Przechodzimy pod Bramą, na chwilę zatrzymujemy się. Po długiej podróży wygodny nocleg w Szkole Powszechnej. W niedzielę wiedziamy wyprawę. Nie potrafimy opisać wrażenia, jakie na mnie sprawiła.

Pożary w Polsce w I-em półroczu

W I-em półroczu r. b., według statystyki Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń, wydarzyło się 4.045 pożarów, które pochłonęły 8.021 nieruchomości, wartość 9.325.713 zł.

Zgubiono

Zgubiono książkę rejestracyjną automobilową B. T. 4159 należącą do właściciela z Nochm Wołowieńskiego, Baranowice, Narutówca Nr. 39. 353-3

Święto P. W. i W. F. w Nowogródku

W dn. 29 i 30 b. m. odbyła się w Nowogródku Święta P. W. i W. F. W. r. b. w dniach tych Nowogródkiem będzie przeżywał niecodzienne emocje.

Przyjazd Kuratora

W dniu dzisiejszym przybywa do Nowogródka Kurator Okr. Szkołowego w Wilnie p. Pogorzelski w sprawach szkolnictwa.

Posiedzenie Komitetu Obchodu Dziesięciolecia

W niedzielę dnia 30 b. m. odbył się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Obchodu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa Polskiego zwołane przez p. Wicewojewodę.

Nowe znaczki pocztowe

Ukazało się rozporządzenie o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych wartości 15 gr. z podobizną Henryka Sienkiewicza.

Pożary w Polsce w I-em półroczu

W I-em półroczu r. b., według statystyki Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń, wydarzyło się 4.045 pożarów, które pochłonęły 8.021 nieruchomości, wartość 9.325.713 zł.

Zgubiono

Zgubiono książkę rejestracyjną automobilową B. T. 4159 należącą do właściciela z Nochm Wołowieńskiego, Baranowice, Narutówca Nr. 39. 353-3

Zakaz wypieku chleba pszennożytnego

W Nr. 83 „Dziennika (Ustaw R. P.)” ukazały się rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, oraz Rolnictwa w sprawie zakazu wypieku chleba pszennożytnego, oraz w sprawie dalszego ograniczenia przemiału żyta.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KRONIKA STOŁPECKA

Po sezonie ogórkowym w Stołpcach. Źródło mego natchnienia. O szczupaku, łabędziu i raku. Czarodziejski radjo-mońter. „Tabu” czuwa nad Magistratem.

KINO „NOWOŚĆ” w STOŁPCACH wyświetla 27, 28, 29 i 30 września film p. t. „OSTATNIE DNI POMPEI” w 2-serjach, 14 aktach

